

ΜΑΘΗΜΑ XXXVIII, ΜΑΘΗΜΑ XXXIX

ΚΕΙΜΕΝΟ

α) Nam in sacello quodam nocte cum sorōris filiā persedēbat expectabatque dum aliqua vox congruens proposito audirētur. Tandem puella, longā morā standi fessa, rogāvit materteram, ut sibi paulisper loco cederet. Tum Caecilia puellae dixit: «ego libenter tibi meā sede cedo». Hoc dictum paulo post res ipsa confirmāvit. Nam mortua est Caecilia, quam Metellus, dum vixit, multum amāvit; postea is puellam in matrimonium duxit.

β) Non ex ebore tantum Phidias sciēbat facere simulacra; ex aere quoque faciēbat. Si marmor illi obtulisses, si viliōrem materiam, fecisset tale, quale ex illā fieri optimum posset. Eōdem modo sapiens virtūtem, si licēbit, in divitiis explicābit, si minus, in paupertāte; si poterit, in patriā, si minus, in exilio; si poterit, imperātor, si minus, miles; si poterit, integer, si minus, debilis. Quamcumque fortūnam acceperit, aliquid ex illa memorabile efficiet.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική όλο το α' απόσπασμα «Nam...duxit» και «si poterit, in patria...efficiet» από το β' απόσπασμα.

Μονάδες 20

Γ.1.α. Να γράψετε τον τύπο που ζητείται για κάθε συνεκφορά:

sacello quodam: τη γενική ενικού

aliqua vox: την δοτική πληθυντικού

longā morā: την αντίστοιχη πτώση στον άλλο αριθμό

meā sede: γενική πληθυντικού

Hoc dictum: δοτική ενικού

res ipsa: αιτιατική πληθυντικού

viliōrem materiam: γενική ενικού

Eōdem modo: γενική πληθυντικού

(μονάδες 8)

Γ.1.β. Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα:

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
longā		
libenter		

multum		
	viliōrem	
		optimum
	minus	
integer		

(μονάδες 7)

Μονάδες 15

Γ.2.α. Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α' με τα στοιχεία της στήλης Β'. Τρία στοιχεία από τη στήλη Β' περισσεύουν.

ΣΤΗΛΗ Α'	ΣΤΗΛΗ Β'
1. persedēbat	α. Μετοχή ενεστώτα, ονομαστική πτώση
2. audirētur	β. γ' ενικό οριστικής μέλλοντα ενεργητικής φωνής
3. vixit	γ. αφαιρετική γερουνδίου
4. explicābit	δ. γ' ενικό υποτακτικής παρατατικού Παθητικής φωνής
5. acceperit	ε. α' πληθυντικό οριστικής υπερσυντελικού Ενεργητικής φωνής
	στ. γ' ενικό οριστικής παρατατικού ενεργητικής φωνής
	ζ. γ' ενικό οριστικής παρακειμένου ενεργητικής φωνής
	η. γ' ενικό οριστικής Συντελεσμένου Μέλλοντα ενεργητικής φωνής

(μονάδες 5)

Γ.2.β.

congruens: γ' πληθυντικό υποτακτικής παρατατικού

standi: α' πληθυντικό υποτακτικής Ενεστώτα στην ίδια φωνή

mortua est: γενική γερουνδίου

duxit: απαρέμφατο συντελεσμένου μέλλοντα (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)

sciēbat: β' πληθυντικό προστακτικής μέλλοντα

fieri: ονομαστική μετοχής ενεστώτα ενεργητικής φωνής και γ' ενικό υποτακτικής ενεστώτα στην ίδια με τον τύπο φωνή

posset: το ίδιο πρόσωπο στην υποτακτική του ενεστώτα

licēbit: β' πληθυντικό υποτακτικής παρακειμένου

efficient: β' ενικό προστακτικής ενεστώτα

(μονάδες 10)

Μονάδες 15